

Bohuslav Brouk

ŽIVOTNÍ SLOH

## O B S A H

### I. Co je životní sloh ?

1. Sloh umělecký a životní.....	1 - 3
2. Sloh a výrazová jistota.....	3 -10
3. Slohy a styly.....	10 -18
4. Zrod slohů.....	12 -18
5. Obecné rozdíly mezi slohy.....	20 -28
6. Rozšíření, zručnost a vývoj slohu.....	27 -31
7. Slohy, směry a módy.....	32- 40

### II. Výzkum a tvorba lidového životního slohu

## Ú v o d e m

Výroba v moderní, socialistické společnosti jest plánovaná, řízená, avšak zdárně může být plánována jediné tehdy, je-li zároveň náležitě promyšlena a plánována i naše spotřeba v nejjširším slova smyslu. Ovšem, chceme-li plánovat svou spotřebu, je zase bezpodmínečně nutné, abychom plánovali veškerý svůj život, neboť každý životní projev<sup>W</sup> zatěžuje výrobu spoustou hmotných statků a <sup>činností</sup>řízení, kterých jest k němu zapotřebí. Zkrátka řečeno, bez řízeného života nemůže být ani řízené výroby neboli plánovaná výroba ~~musí~~ v každém případě vycházeti z jistých životních norem. Dokonalost plánované výroby závisí pak pochopitelně na dokonalosti, s níž plánujeme svůj život a proto je nezbytné, abychom se<sup>e</sup> vzhledem k samé výrobě pokoušeli naléztí ~~na~~ životní normy, které by co nejlépe vyhovovaly nové společnosti. Kdyby se na příklad plánovaná výroba snažila dopomáhati nejjširším masám k měštáckému ukájení potřeb, k měštáckým životním způsobům, byla by velmi neekonomickou a kromě toho by vůbec nebyla s to náležitě splniti svůj úkol, ježto je prakticky nemožné, aby všichni lidé, ~~má~~ <sup>být</sup> ~~li~~ jejich životní úroveň pozdvižena, žili měštáckým životem. Právě tak bylo přece v dosavadní, měštácké společnosti zase vyloučeno, aby buržoasní třída žila šlechtickým, aristokratickým způsobem, i když o to původně měšťáci usilovali. V nové společnosti mohou dosáhnout všichni lidé celkem stejně utěšené životní úrovně jediné za předpokladu, že se dopracujeme nových, ~~svěbytných~~ <sup>vš</sup>svěbytných životních způsobů a vzhledem k tomu, je lze si rovněž dobře představití, jak enormní význam, důležitost přísluší dnes výzkumu životního slohu.

I. část rukopisu (Co je životní sloh?) byla vydána pod názvem *Životní sloh* (Ed. Viktor A. Debnár. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2010); text je opatřen předmluvou estetičky Heleny Jarošové *Život slohový, život zvládnutý* a úvodem s životopisnou studií V. A. Debnára *Ani labuť, ani brouk*.

II. Výzkum a tvorba lidového život-  
ního slohu

1. Základní předpoklady.....	41-48
2. Výzkum nového slohu.....	48-59
3. Studium lidských potřeb.....	60-69
4. Tvorba nového slohu.....	69-78

## II. Výzkum a tvorba lidového životního slohu

### 1. Základní předpoklady

Budující socialismus, stojíme dnes na prahu nové doby, od níž se obecně očekává, že dospěje ke slohu. Toto očekávání není zajisté nikterak přemrštěné, neboť, jak jsme se již poučili, je slohovost života normálním, pravidelným zjevem. Výjimečnými úkazy jsou v dějinách naopak neslohové epochy, které nejsou snad toliko přechodnými, mezislohovými údobími, neboli období, za nichž život nabývá sice nových výrazů, avšak takových, které nemohou vésti k zrodu nového slohu. Vpravdě lze také jen éry tohoto druhu zvatí neslohovými, takže životní epochy lidstva ~~ix~~ můžeme vzhledem k slohovosti obecně dělit na slohové, přechodné a neslohové. Typickým příkladem neslohové doby jest pak právě naše dosavadní, měšťácká doba, jež přes veškerou svou osobitost se nedomohla a ani nemohla domoci slohovosti. Jak známo, nevyhovovala slohovost přímo samému kapitalistickému hospodářskému zřízení a proto nelze rovněž pohlížet na neslohovost měšťácké doby jako na jistý náhodný defekt, nýbrž naopak jako na záměrný a nevyhnutelný produkt.

Měšťácká společnost nemohla mít vůbec žádného zájmu na slohovosti již z toho prostého důvodu, že slohovost je oproti neslohovosti hospodárná. Neslohové výrazy nemají totiž dlouhého trvání, i když se domohou jistoty a obecné platnosti, a tak je neslohovost v každém případě charakterisovatelná měnlivostí, která pochopitelně zvyšuje naši spotřebu. Jinými slovy řečeno, v neslohové, ve všech směrech více nebo méně tápající době kdeco velmi brzy zastarává, se přežívá, čímž nezbytně ~~neru~~verůstají enormní měrou naše životní náklady. Vzhledem k tomu lze konstatovati, že se slohovost měšťácké společnosti z hospodářských důvodů přímo přičila a že měšťácké hospodářství, tyjící z bezohledného zvyšování poptávky, spotřeby, bylo ~~prá~~ existenčně interesováno naopak na neslohovosti, jejíž výrazovou měnlivost ještě <sup>uměle</sup> posilovalo zruďným využitím lidské touhy po novotách neboli nastolením hegemonie módy skoro ve všech životních odvětvích.

Naproti tomu nová, socialistická společnost, která se snaží zvýšiti životní úroveň všeho lidu a která nepečuje jen o blaho jisté početné více nebo méně skrovnější třídy, nemůže mít zajisté zájmu na zvyšování spotřeby a tím ani na neslohovosti.

I kdybychom zrod slohu v příští společnosti nemohli nikterak přímo zdůvodniti, musili bychom v něj neochvějně věřiti již na základě poznatku, že sloh je normální formou lidského života, která se nepříčí <sup>socialismu</sup> socialismu a která byla dosavad nevhodnou jen pro měštáckou společnost. Leč, jak <sup>z toho</sup> ~~by~~ seznáme, nasvědčuje zrodu nového slohu i sám duch socialismu. Socialismus udává nám totiž již od počátku základní jednotné směrnice pro

~~veškeré~~ utváření veškerého příštího života a takovéto směrnice zřejmě <sup>abychom</sup> ~~prakti~~ postihli hlavní směrnice, společenské době povždy chyběly. ~~Nový životní sloh socialistické společnosti bude lečně všem životním projevům v příští, socialistické slohovost~~ společnosti, není třeba přespříliš hloubati. ~~jak jsme již výše uvedli~~

a jak je každému jasné, a samozřejmě, je cílem socialismu umožniti všem lidem co nejblahobytnější život, z čehož plyne, že v nové době bude musit každý <sup>nový</sup> nabyti ~~nový~~ výraz, který by byl nejvhodnějším pro nejširší masu. Ovšem, ~~chc~~ má-li všechno lidstvo <sup>žít</sup> co nejblahobytněji, je nutno, aby si obstarávání našich životních potřeb vyžadovalo budoucně co nejméně námahy, co nejméně práce a proto podstatným rysem příštích životních výrazů bude <sup>nesporně</sup> ~~kr~~ lidovost i hospodárnost. V postulátu hospodárnosti můžeme pak přímo spatřovat <sup>to</sup> ~~postulát~~ slohovosti, ježto nemůže být náležitě hospodárného života, aniž by to byl život slohový. Tak docházíme k nezvratnému zjištění, že slohovost v příští společnosti není toliko možná, nýbrž <sup>ne</sup> ~~v~~ <sup>bezpodmínečně</sup> ~~v~~

~~ž~~ <sup>nutná</sup> ~~žádoucí~~ a nemine-li se socialismus s úspěchem, musí tedy nezbytně dospěti k slohovosti.

~~Nejzákladnějších životních směrnic~~ <sup>Stě Objasněný otázkou úkol</sup> ~~socialismu~~ <sup>je</sup> ~~poučili~~ <sup>je</sup> ~~jame~~ se <sup>naš</sup> ~~z~~ <sup>zároveň</sup> o základní povaze příštího opravdu právem očekávaného slohu.

Nejvýraznějším znakem příštího slohu bude zajisté jeho lidovost, neboli <sup>nový sloh bude</sup> ~~pů~~ <sup>nový</sup> lidový životní sloh. Svou lidovostí bude se také nový žisloh <sup>frapantně</sup> odlišovat od dosavadních kulturních slohů, které oproti němu lze označovat jako panské. Lidovostí <sup>slohu</sup> ~~nesmíme~~ mít <sup>na</sup> ~~totiž~~ na mysli <sup>rozšíření</sup> ~~rozšíření~~, neboť i panské slohy neměly jen platnost pro jistou kastu, třídu, v jejichž

intencích se utvářely. V pojednání o zrušení slohů jsme přece podotkli, že kulturní slohy nežily jen nejvyšší, vládnoucí vrstvy, nýbrž i nižší, lidové vrstvy, a to alespoň ty, které sdílely totéž životní prostředí jako třídy vládnoucí. Jiným, reliktním lidovým slohem žil za panských slohů toliko lid, odloučený od veškerého kulturního dění, lid vesnický, vzdálený kulturních center, takže o dosavadních panských kulturních slozích bychom mohli zhruba mluvit vzhledem k jejich rozšíření rovněž jako o městských slozích. Nižší vrstvy, nevymykající se kulturnímu dění, byly ovšem nuceny si upravit panské slohy podle svých možností a potřeb, avšak proto nepozbyly ještě lidovější modifikace kulturních slohů svého základního panského charakteru. O tom, že panskost životních způsobů, ať již slohových nebo neslohových, nezávisí nikterak na jejich rozšíření, přesvědčuje nás konečně nejlépe dosavadní měšťácký způsob života, jenž v civilisovaných zemích dosáhl absolutní přetloustnosti. neboli jím, nehledíme-li k jeho četným a velmi svérázným modifikacím měšťáckého životního způsobu, žije jím bez rozdílu všecken lid.

Nejen život kapitalistů, buržoasie, nýbrž i život dnešních maloměšťáků a proletářů je měšťácký, jelikož život veškerého lidstva je dnes (ještě ~~zastaralým~~ <sup>stare</sup> nebo <sup>do</sup> donedávna vládnoucího) uzpůsoben zájmům vládnoucí měšťáctva. Dejme tomu, i když dnes dělníci bydlí jiným způsobem než jejich zaměstnavatelé, nelze jejich bydlení považovati za neměšťácké. Dělník bydlí, jí, odpočívá a baví se tak, jak ho k tomu donutila buržoasie. Proto byl také typickým měšťáckým zjevem třeba i tramping, ačkoliv tomuto způsobu rekreace v přírodě hořáldoval jen lid, široké vrstvy pracujících městských obyvatel, zatím co buržoasie se těšila z přírody zejména vyjíždkami v soukromých automobilech do více nebo méně přepychových letovisk. Za měšťácké společnosti, právě tako jako i za jiných panských kulturních érá, bylo zřejmé lidu umožnováno, aby přejímal a modifikoval panské životní způsoby jen tou měrou a tím způsobem, jak si toho žádal zájem vládnoucí třídy. Zkrátka, i v osobitém životě, prostého lidu za kapitalistického zřízení, můžeme spatřovati <sup>jedine</sup> toliko lidovou modifikaci měšťáctví, panského způsobu života. Ovšem, jak jsme již předeslali, nedoznal žádný z panských slohů od dob křesťanských tak značného rozšíření jako měšťácký způsob života, který, byv nucen veškerému obyvatelstvu, se rovněž zasadil o definitivní zánik prastarého, reliktního lidového životního slohu, folkloru.



nebyvalé, ~~rozšíření~~ <sup>rozšíření</sup> neomezené rozšíření měšťáckého způsobu života  
 Je snadno vysvětlit<sup>elné</sup>. Jestliže šlechta nacházela v lidu toliko pracovní  
 síly, nacházela v něm buržoasi<sup>ckou</sup> ~~tržní~~ <sup>tržní</sup> i (kupní síly), spotřebitele.  
 Přímou existenční zájmy přiměly ~~totiž~~ <sup>totiž</sup> měšťáckou třídu, aby vnucovala alespoň  
 některé plody své hmotné i duševní kultury všemu lidu, neboť čím většího od-  
 bytu tyto statky <sup>dosahovaly,</sup> tím větší zisky se plnily kapsy kapitalistů.  
 Za měšťácké éry se šířil pokrok zřejmě jen pro blaho samotné buržoasie, avšak  
 přesto přese všechno se přece jen šířil, takže <sup>nemůžeme</sup> nelze rozhodně popírat, že by  
 rozšíření měšťáckého způsobu života na veškeré obyvatelstvo nebylo velkým  
 přínosem buržoasní společnosti.  
 kulturním ~~pokrokem~~. Jen díky kapitalismu, hledajícimu odbytiště i mezi nejnuž-  
 nějšími obyvatelstvem měst, jakož i ~~mezi~~ <sup>mezi</sup> nejzapadlejších dědinách, bylo koneč-  
 ně jistou měrou zapojeno do kulturního dění, třebaže jen pasivně, všechno lid-  
 stvo. A právě na základě toho se ~~otevírá~~ <sup>otevírá</sup> lidu pro přístě ~~bylo~~ <sup>bylo</sup> nezbytné ~~zavést~~  
~~aby se~~ <sup>aby se</sup> ~~vytvořila~~ <sup>vytvořila</sup> ~~cesta~~ <sup>cesta</sup> ~~k~~ <sup>k</sup> ~~utvoření~~ <sup>utvoření</sup> ~~vlastního~~ <sup>vlastního</sup> ~~životního~~  
~~slohu,~~ <sup>slohu,</sup> který by byl prvním lidovým kulturním slohem.

<sup>xxpředstavit</sup>  
 Jak zřejmo, není panskost ~~ani~~ <sup>ani</sup> životních způsobů vázána ~~na~~  
~~nikterak~~ <sup>nikterak</sup> na jejich rozšíření. I panské ~~tržní~~ <sup>tržní</sup> životní způsoby mohou  
 dojít obecného rozšíření, aniž by se staly ještě lidovými, a vzhledem k to-  
 mu <sup>ani</sup> nemůžeme lidovost životních způsobů spatřovati v jejich obecném rozšířen  
<sup>i když v něm nacházíme zřejmý</sup> ~~kteřé~~ <sup>kteřé</sup> je sice pro ně ~~zajisté~~ <sup>zajisté</sup> typické, jde-li o panský nebo lidový životní  
 způsob, lze posouditi zásadně jen podle toho, zda ~~dotyčný~~ <sup>dotyčný</sup> způsob života  
 odpovídá zájmům ~~zajisté~~ <sup>zajisté</sup> třídy, jisté společenské vrstvy nebo zájmům veške-  
 rého lidu. I ~~lidový~~ <sup>lidový</sup> je <sup>tedy</sup> jediný takový sloh, je-  
 hož každý výraz vyhovuje co nejlépe oprav-  
 du všemu lidu. <sup>nutná</sup> všem, abychom mohli dospěti k ~~tkovému~~ <sup>tkovému</sup> slohu,  
<sup>na základě</sup> ~~na~~ <sup>na</sup> základě všeho pokroku, ~~xxkterá~~ <sup>xxkterá</sup> ~~je~~ <sup>je</sup> ~~dosud~~ <sup>dosud</sup> plně využívali jen vládnoucí, ~~vrstvy~~  
<sup>bezpodmínečně</sup> ~~xxv~~ <sup>xxv</sup>, je nezbytně nutné, aby život veškerého lidstva byl zhruba nivelisován,  
~~neboli~~ <sup>neboli</sup> aby se dostalo rovnomé ~~nůzety~~ <sup>nůzety</sup> na všech kulturních statcích každému jed-  
 notlivci. <sup>to</sup> ~~k~~ <sup>k</sup> této nivelisaci může pochopitelně očekávat jen od nové, sociali-  
 stické společnosti, avšak ani pro ni to <sup>není</sup> snadný ukol. Má-li být ~~odstraněna~~ <sup>odstraněna</sup>  
~~veškerého lidu~~ <sup>veškerého lidu</sup> náležitě nivelisován, nestačí totiž jen odstraniti kořistnické ~~tržní~~ <sup>tržní</sup>  
 vyrovnati <sup>-jší</sup> ~~xxtržnické~~ <sup>xxtržnické</sup> křiklavé rozdíly mezi jednotlivými společenskými vrstvami, nýbrž  
<sup>všechny</sup> ~~jest~~ <sup>jest</sup> třeba odstězniti i propast, zející mezi městy a venkovem, atd. Pokud jde  
 speciálně o odbourání hradeb, dělících města od venkova, počala ~~si~~ <sup>pracovat</sup> na tom-

to záslužném díle, jak dlužno poznamenati, <sup>socialistické</sup> ~~pracovní~~ již i měšťácká společnost budováním moderních komunikací, elektrifikací celých zemí, odbytem průmyslových výrobků na ~~větranku~~, atd. Pouhé železniční, respektive autobusové spojení, elektrické osvětlení, užívání strojů v zemědělství, konfekční šaty, <sup>anebo</sup> filmová představení ~~s krátkými nepostačujícími~~ <sup>nestačí</sup> však sblížení venkov s městy a proto dosud <sup>-me</sup> ~~zpracovává~~ tak značný a bolestný rozdíl mezi venkovským <sup>(ským)</sup> a městským životem, <sup>rozdíly</sup> ~~rozdíly~~ není s to ani socialistická společnost odstraniti pouhým spravedlivým <sup>rozdílným</sup> rozdělním národního důchodu.

Vzrostle-li příští sloh na základě nivelisovaného života, je zřejmé, že nebude vykazovati takv mnohých ohledech tak značných modifikací jako dosavadní slohy. <sup>Právo</sup> ~~řesto~~ ovšem ani nový sloh nepovede, jak jsme již předesla- <sup>v prvním díle</sup> ~~v prvním díle~~ lí, k trsní uniformisaci života veškerého lidstva. Půjde jen o to, odstraniti <sup>a nezbytné</sup> ~~hluboké~~ rozdíly mezi jednotlivými vrstvami společnosti, <sup>čností</sup> ~~pokud~~ takoveto rozdíly kromě rozdílů, vznikajících z nespravedlivého uspořádání <sup>(socialního)</sup> společnosti, <sup>za něž vděčíme</sup> počítati rozdíly, <sup>z nichž</sup> ~~z nichž~~ špatné organizaci, záměrné početilé <sup>má</sup> ~~má~~ <sup>organizaci</sup> národů, a pod. <sup>Nezapomínáme</sup> ~~Nezapomínáme~~ totiž, že nivelisace života všeho lidstva není žádným justamentem, nýbrž jen přirozeným nezbytným důsledkem snahy popřáti kdekomu co nejbláhobytnější život, <sup>proto také</sup> ~~proto také~~ <sup>napokládáme</sup> ~~napokládáme~~ nivelisaci života za jeho uniformisaci. I ~~za~~ příštího slohu bude žít zajisté <sup>dlůník</sup> jinak než duševní pracovník, úředník než zemědělec, Francouz než Rus, atd., <sup>avšak</sup> ~~avšak~~ je zbytek krajů než severanů, <sup>avšak</sup> ~~avšak~~ všechny rozdíly, které <sup>dopod</sup> ~~dopod~~ jeví v životě těchto lidí z výše <sup>základních</sup> ~~základních~~ zbytečných důvodů, zajisté odpadnou. Konečně <sup>nic</sup> ~~nic~~ <sup>nejde</sup> ~~nejde~~ nivelisace života se pak ani neprojeví <sup>zjednotvárněním</sup> ~~zjednotvárněním~~ života, <sup>protože</sup> ~~protože~~ <sup>důvodu</sup> ~~důvodu~~ že náš ruhé straně dopřeje životu svébytých modifikací, které dosavadní panské <sup>životní způsoby</sup> ~~životní způsoby~~ potlačovaly. Dejme tomu, kapitalismus, žádoucí toliko zisků, nedbal žretele na zvláštní životní podmínky v různých krajích, jakož ani <sup>národní</sup> ~~národní~~ individualitu <sup>v různých</sup> ~~v různých~~ národů a vnucoval <sup>stejně</sup> ~~stejně~~ životní <sup>způsoby</sup> ~~způsoby~~ všemu lidstvu, byv ochoten vybudovati New-York právě tak jako ve střední Evropě, tak i v Číně nebo na Ceyloně. Vzhledem k tomu lze také <sup>pupřilíceně</sup> ~~pupřilíceně internacionalismu a <sup>uniformování</sup> ~~uniformování života vinit <sup>spíše</sup> ~~spíše~~ <sup>než</sup> ~~než~~ kapitalismus <sup>v hlavách</sup> ~~v hlavách příští socialistismus. Ovšem při této příležitosti musíme, žel, doznati, že ~~naši socialističtí pracovníci, kteří se nevymanili plně z buržoasní ideologie, užívají nejapnější nápad~~ <sup>nejapnější nápad</sup> ~~nejapnější nápad~~ cílicí k internacionalisaci v duchu kapitalistém, ~~které je~~ <sup>zřejmo</sup> ~~které je~~ zřejmo~~~~~~



samy již i nové dobové životní výrazy, takže nemusíme mít pražádných obav, že snad příští život nám bude diktován úřady. Ovšem v základech bude tvorba nového života přece jen svěřena jistým úřadům, <sup>(poučivací)</sup> ~~ještě~~ v moderně organizované společnosti, která již dnes dospěla k plánování nejzákladnějších životních odvětví jako výroby, distribuce, ~~ob~~ <sup>ob</sup>ídlování, pracovního zařazení a pod., je to nevyhnutelné.

Nakonec ještě prodluvme o místě zrodu nového životního slohu. Každému slohu lze <sup>rozhodně</sup> ~~zkusit~~ <sup>pr</sup>isouditi jisté nebo jistá ohniska vzniku. Tak na příklad kolébkou gotiky ~~je~~ <sup>byla</sup> Francie, ~~než~~ <sup>to</sup> speciálně Ile de France, kraj, tvořící pařížskou pánev, kolébkou renesance pochopitelně zase Itálie, atd. Uvažujeme-li pak o zrodu nového slohu můžeme směle tvrditi, aniž bychom pro to mohli být nařčeni z velikášství, že alespoň ~~jedna~~ <sup>-ím z</sup> ~~z~~ <sup>jeho</sup> hlavních ~~je~~ <sup>je</sup> center by mohlo být zcela dobře Československo. Náš stát má ~~z~~ <sup>nejkvalitnějšími</sup> tomu nejlepší předpoklady. Jednak jsme nejušetřenějším národem, který se <sup>po</sup> právě ukončené světové válce ocitl nejdále na cestě k socialismu, a za druhé pak nebrání též našemu národu v nástupu k novým životním ~~je~~ <sup>je</sup> výrazům tradice jako jiným národům. Právě tak jako se nám podařilo demokratickou cestou spěti mílovými kroky k socialismu, mimo jiné díky <sup>hlavně</sup> ~~z~~ tomu, že naše ~~z~~ <sup>velmi</sup> skrovná měšťácká třída neměla ani pevných kořenů a že alespoň praděděček každého "patricije" pocházel z nejprostších vrstev lidu, tak bychom mohli dosáhnout prvenství i v tvorbě životního slohu zejména za se proto, že jsme v moderních dobách nenašli svébytných životních výrazů, a na nichž bychom ~~ulpívali~~, a ~~z~~ <sup>přicházejícím</sup> že jsme se <sup>při</sup> tom naučili ~~ne~~ <sup>ne</sup> uzavíratí ~~se~~ žádným rozumným vlivům, <sup>at</sup> již z ~~tě~~ <sup>teh</sup> ~~ne~~ <sup>nebo</sup> ~~ov~~ <sup>ov</sup> přicházeli ~~z~~ <sup>z</sup> světové strany. Jestliže cizí tisk píše dnes o Československu jako o sociální laboratoři, mohl by zřejmě v nejbližších letech psáti o naší zemi <sup>též</sup> ~~z~~ jako o laboratoři nového životního slohu. O tom, že u nás jsou zvláště <sup>pří-</sup> ~~vý~~ <sup>hodné</sup> podmínky pro zrod nového slohu, přesvědčuje nás konec konců již i dnes nesporný fakt, že ~~pr~~ <sup>pr</sup>vé podněty k systematickému vědeckému výzkumu a tvorbě ~~nov~~ <sup>nov</sup>ého životního slohu, <sup>jeho</sup> ~~v~~ <sup>v</sup> pravém a plném významu, vyšly z řad našich kulturních pracovníků, ~~ne~~ <sup>což</sup> ~~nik~~ <sup>dosvědčují</sup> zejména studie Karla Honzika a Ladislava Žáka.

Tvorba nového slohu není jisté úkolem, vymykajícím se silám našeho národa a proto se ho též nelekejme. Vždyť právě v kulturní činnosti,

jakou je eminentně i tvorba slohu, mohou i nejmenší národy získat ve světě x vůdč<sup>í</sup> postavení.

## 2. V ý z k u m n o v é h o s l o h u

Zřejmým účelem výzkumu nového, lidového životního slohu jest naléztí nejpříhodnější výrazy pro všechny životní projevy lidstva v příští, socialistické společnosti. Pokud pak pátráme po novém životním slohu, respektive po nových životních výrazech vůbec, vědeckými metodami, můžeme v tomto výzkumu spatřovati novou normativní a praktickou vědní disciplínu, pro níž razíme označení o r t h o b ě o t i k a. Ovšem vědecký výzkum nových životních způsobů se musí opíratí právě tak jako každá jiná praktická věda o jistou vědu teoretickou, jejímž cílem je pouhé poznání skutečnosti a kterou je v tomto případě věda o životních způsobech, k nimž lidstvo (skutečně dospělo) během svého vývoje. Vědeckým průzkumem životních způsobů lidstva se zabývala doposud jednak kulturní historie, jednak ethnologie.

Pokud jde o ethnologii neboli národopyt, jest to věda ještě mladší než kulturní historie, jejíž zrod spadá do druhé polovice 18. století, a, jak samého jejího označení, má se zabývatí životními způsoby (toлько) se zřetelem k jednotlivým národům, ~~u všech~~ Ve skutečnosti byla (vše) oblast jejich (ethnologická) výzkumu od počátku (někdy ještě) mnohem užší, ježto ethnologové si hleděli jediné folkloru, životních způsobů, vlastních jen jisté části národa, a to prostému lidu, venkovskému obyvatelstvu, které žilo na nižší úrovni než vrstvy národa, přejímavší panské, kulturní životní způsoby. Krátce řečeno, až do dnešních časů se věnovala (to) ethnologie toliko (toho) lidového životního výzkumu (prastarému) životnímu slohu, který se dochovával mezi nejprostším lidem jednotlivých civilisovaných národů, takže tu vlastně nešlo ani o národopyt, nýbrž (to) toliko o lidovědu. Teprve (v) nejnovější se počíná ethnologie chápatí již šíře, jakožto (věda o) civilizaci, a rovněž jen v tomto smyslu (se) může (nabýt) většího (významu) a dokonce netušeně (známého) (závažnosti) uplatnění. Jinak by ethnologie nesporně zůstala popelkou mezi vědami, neboť by nikdy nemohla dosáhnouti většího významu, než jaký kdy ještě může nabýt folklor, v dnešní době již definitivně dohasínající.

Ovšem jakožto věda o civilizaci splývá ethnologie s kulturní historií, (to) předmětem jejíhož bádání jest právě (vývoj) vývoje civilizace, a tak se zdá, že (se) příště tyto dvě vědní obory (spojí) v jediný, (to) vědu o

Životních způsobech lidstva, kterou bychom nejspíše mohli nazvat **biog-**  
**nosií**, čímž tomuto starému, avšak již nepoužívanému, zapomenutému termínu  
dodáváme nový význam. Zmíněné sjednocení výzkumu životních způsobů nelze  
zajisté považovati za formální záležitost, neboť nová věda o životních způ-  
sobech, která se bude musít systematicky zabývat veškerými životními způso-  
by se všech hledisek, nemůže (vystačiti) s dosavadními výzkumnými metodami, k  
nimž se dopracovala kulturní historie nebo ethnologie. Jinými slovy řečeno,  
biognosie přesahuje předmětem svého výzkumu značně jak doménu kulturní hi-  
storie, tak i doménu ethnologie, a proto si také vyžaduje nových, zvláštních  
výzkumných metod. Ustavení biognosie není tedy formálním počinem a rovněž  
v něm nelze spatřovat počín (který by nebyl) svrchované analéhavý. Jak zřejmo, ani kulturní  
historie, ani ethnologie není vzhledem k svým (zájmům) s to vyhovovat  
praktickému poslání, které jim vnucuje v dnešní době tvorba nového životní-  
ho slohu (které ~~zajisté~~ <sup>biognosii</sup> dopomůže nové vědě o životních způsobech,  
jichž lidstvo došlo během svých dějin, k čelnému postavení mezi vědami.

Biognosii bude nesporně příslušet značná důležitost, velký význam, a jen  
v ní budou <sup>ovšem</sup> dosavadní práce kulturních historiků a ethnologů <sup>(bude)</sup> patřič-  
ně zhodnoceny. Alánování života, <sup>(nový)</sup> ukol, před nějž jsme ~~se~~ <sup>se</sup> postaveni, dodává  
<sup>(je i soudobému)</sup> ~~totiž veškerému~~ výzkumu životních způsobů <sup>nový</sup> praktický význam, jakého  
bychom se dříve nebyvali ani nadáli, a tak ~~znamená~~ <sup>je důležitou a</sup> dosavadní kulturně hi-  
storické a ethnologické bádání <sup>(malé)</sup> podezření, že tu běží jen o zálibní činnost,  
která <sup>(nejsou nové)</sup> by ~~nebyla~~ celkem nikterak k prospěchu lidské společnosti.

Kdybychom se domnívali, že je poměrně snadným úkolem dospěti  
od dnešní kulturní historie a ethnologie k biognosii, velmi bychom se mýli-  
li. <sup>(Přírodním a vědním)</sup> Systematickému výzkumu životních způsobů se <sup>(vzd)</sup> stává v <sup>(bude)</sup> cestě mnohé svízelné  
překážky. Především vyžadují různé pomocné vědy, o jejichž výsledky se  
musí biognosie opírat, značné mezery, a ty bude zajisté nutno dříve vyplniti  
než <sup>(máteřským)</sup> budeme moci přistoupiti k <sup>(lidských)</sup> ~~biognosii~~ <sup>výzkumu</sup> životních způsobů.  
<sup>(historie)</sup> Sledujeme-li třeba soudobý stav ethnografie, demografie, antropologie, socio-  
logie anebo psychologie, nemůžeme nezaznamenati, že tyto vědy, zájímající se  
jen o <sup>(ještě životní)</sup> ~~životní~~ výrazněkolika mála životních projevu, nejsou biognosii v přemnoha  
směrech vůbec nic platné. <sup>(ještě více)</sup> ~~Chceme-li~~ <sup>biognosii</sup> výzkum životních způsobů náležitě  
rozsířiti a <sup>(je)</sup> ~~přstaviti~~ <sup>postavit</sup> na vědecký základ, zjišťujeme <sup>(ještě více)</sup> ~~že~~ <sup>že</sup> přes

každý veškerý dnešní vědecký pokrok postrádáme dokonce vůbec založení některých věd, které tento výzkum nutně předpokládá. Dejme tomu, dosud nikoho ani nenapadlo se vědecky zabývat průzkumem lidských potřeb, ačkoliv jen na jeho základě se můžeme dopracovati úspěchů v biognosii. Výzkum lidských potřeb je zřejmě právě nejdůležitější pomocnou vědou pro výzkum životních způsobů a zároveň je ještě nezbytnější předpokladem pro orthobiotiku neboli pro výzkum nových životních způsobů.

Jak bychom chtěli vědecky kritisovati dosavadní životní způsoby a teoretisovat nové, lepší, jestliže se vůbec nevyznáme v svých potřebách, výjma zdravotních: Věda o člověku ulpívá neustále jen na somatickém pojetí člověka a proto se rovněž nedivíme, že dosavadní pokusy o zlepšení našeho života na základě vědeckém základě vycházely, jediné s hlediska zdravotního a tudíž jen z řad lékařů a biologů. V moderní době byly také, jak se říká, politické snahy o přestavbu společnosti, o nové, lepší sociální zřízení byly také doprovázeny jen eubiotickými programy, usilujícími k tomu, aby se vytvořily co nejzdravější formy života. Ovšem právě tak jako s čistě politického hlediska, tak ani s hlediska čistě zdravotního nelze utvářet veškerý život, život v celé jeho bohatosti a plnosti. Zdraví není jedinou potřebou a výlučně zdravotnická reforma našeho života musila proto v mnoha směrech vésti k neživotným, ba přímo i komickým postulátům, čímž se také eubiotika zdiskreditovala, takže dnes se již o ní nejeví žádný zájem. Nezapomínejme, že člověk nežije proto, aby byl zdrav, nýbrž právě chce být zdrav, aby mohl žít. Jen tupec může chovat pošetilé naděje, že lidstvo by se bylo ochotno kdy oddat hygienickému flagelantismu. Zdraví je jen jednou, třebaže nejzákladnější lidskou potřebou, a chceme-li nalézt pro svůj život co nejvhodnější formy je nutné, abychom přihlíželi kromě k požadavku i nesčetným ostatním tělesným a duševním potřebám. Vzhledem k tomu není se také málo divit, že bychom snad životního slohu hodláme své pokračovati v díle eubiotiků a jím příbuzných hlasatelů "nového" života.

Přes veškerou pochybenost eubiotiky, nacházíme v ní však přece jen jako v pokuse o aplikaci vědeckých poznatků na úpravu svého života, předsvědčí předznamenání orthobiotiky, právě tak jako předzvěsti orthobiotiky, právě tak kulturní historie a ethnologie své předzvěsti biognosie. Keč





\* Začal osidlovat zemi vyhnanci a založil osmnácte vesnic s kovárnami, špýchary, mlýny a dílnami. Vyhnanci dostali domy, potřebné zařízení, osení na pole a ženy. Musili sítí obilí, lopotit se ve vládních závodech, konat všelijaké obecně prospěšné práce a žít podle zásad víry, lásky a naděje. Ráno vstávali při víření bubnů, myli se podle nařízení a shromažďovali se v stanovené době k společným mltitbám, při nichž zpívali žalmy v předepsaném pořádku. Potom jim přidělili práci. Každé práci dostali návod. Všecko se dělo podle Treskinových návodů: sklizeň na polích, pečení chleba, popravování koní, strojení koní, odpočinek i zábavy. Sňatky se uzavíraly podle nařízení vrchnosti, která opatrovala mladým mužům nevěsty.

Rozumí se samo sebou, že ten sociální ráj, měli-li se udržet, potřeboval značné vojenské moci a velmi mnoho holí. Obojího bylo podle Treskinova rozkazu s dostatek po ruce. Treskinův pokus neposvítíl ostatnímu lidstvu jako hvězda, poněvadž se skončil ve chvíli, kdy byl Treskin ~~zaxaxix~~ předvolán před soud pro podplácení a násilnictví. Jeho návody upadly v zapomenutí, vyhnanci ~~xpřestali~~ přestali zpívat při víření bubnů žalmy, milovat na povel, vesnice se pozemnáhu ~~xxpřestaly~~ prázdnily. Obětní oheň sibířské bohyně rozumu uhasl. /str. 282-283/.

*[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]*





<sup>čerpání dále</sup> ~~plně~~ pak rovněž <sup>navrženo</sup> ~~výstředně~~, abychom při koncepci nového slohu nepodléhali  
 svodu módnosti, <sup>kteřím</sup> ~~kteřím~~ je nutno zásadně odmítati již i z ekonomických dů-  
 vodů, <sup>neboť</sup> ~~neboť~~, jak jsme se <sup>prospěšně</sup> ~~použíli~~, je <sup>život</sup> ~~život~~ sám o sobě dosti měnlivý, než aby-  
 chom musili ukojovat svou touhu po novinkách umělým, násilným způsobem, kte-  
 rý <sup>pochoptelně</sup> ~~značně~~ zvyšuje naše životní náklady. Proto také nepřijímáme bláhově kaž-  
 dou novotu s otevřenou náručí a <sup>na druhé straně zase</sup> ~~neopovrhujeme~~ kdekterými starými zvyky a  
 mravy. Snahou orthobiotiky jest naléztí správné, to jest co nejdokonalejší  
 a nikoliv snad jen nové, stůj co stůj originální, dosud nezaznamenané život-  
 ní formy.

A<sup>ngličtinské</sup> ~~dybychom~~ se <sup>snázili</sup> ~~snázili~~ dodat životu nové společnosti ve všech smě-  
 rech <sup>vedle</sup> ~~vedle~~ zcela nové výrazy, neměla by pro nás zřejmě <sup>valného</sup> ~~skazlivého~~ vý-  
 znamu ani <sup>sama</sup> ~~biognosie~~, pokud se zabývá studiem <sup>rozličných</sup> ~~životních~~ způsobů, které se  
 během dějinného vývoje vyskytly v jednotlivých kulturních sférách, u jedno-  
 livých národů, sociálních vrstev, atd., neboli tak zvaná <sup>speciální</sup> ~~biognosie~~ <sup>biogno-</sup>  
<sup>syndiotičtí</sup> ~~sie~~. Ve skutečnosti se nám však naopak nemůže dostati lepšího vůdce, ~~neboť~~

<sup>velmi podružná</sup> ~~studnice~~ <sup>nejplodnějších</sup> ~~nejplodnějších~~ námětů pro úpravu každého, zdánlivě třebaš i nej-  
 malichernějšího životního projevu, právě v <sup>historii a geografii</sup> ~~historii a geografii~~ <sup>života</sup> ~~života~~

<sup>neboť</sup> ~~neboť~~ <sup>právě</sup> ~~právě~~ tak jako žádný jedinec nemůže <sup>případ-</sup>  
 nouti na veškerou moudrost světa, tak ani pouhá část lidstva, tvořící jistý  
 kulturní celek, natož pak <sup>co možná</sup> ~~pouhý~~ jediný národ se nemůže v <sup>je své a tuže době</sup> ~~je své a tuže době~~

<sup>novou vlastními silami</sup> ~~novou~~ <sup>nejdokonalejšího</sup> ~~nejdokonalejšího~~ života ve všech ohledech. Posuzuje-  
 me-li <sup>rozumně</sup> ~~rozumně~~ <sup>řádná</sup> ~~řádná~~ příklad své dnešní životní způsoby musíme zajisté přizna-  
 ti, že jsou namnoze značně nedokonalé i vzhledem k našim dnešním reálným  
 životním podmínkám a že cizí národy <sup>často</sup> ~~často~~ <sup>ani</sup> ~~ani~~ naši předci se dopra-  
~~stávají~~ <sup>zabývali</sup> ~~zabývali~~ v leckterém odvětví <sup>rozumnějších</sup> ~~rozumnějších~~ životních způsobů.

Jak zřejmo, mohou nám být tedy cizí, jakož i staré, zašlé životní výrazy  
<sup>nezřídka</sup> ~~nezřídka~~ <sup>našeho</sup> ~~našeho~~ předlohou pro nové utváření života.

Pokud jde o staré, minulé životní způsoby, jejichž oživení by  
 bylo žádoucí v <sup>naší době</sup> ~~naší době~~, <sup>určitě</sup> ~~určitě~~ <sup>pro oživení alespoň některých příkladů</sup> ~~pro oživení alespoň některých příkladů~~.  
 Zkoumáme-li neutěšenost soudobých měst, zjišťujeme, že jejich hlavní záva-  
 da tkví v neobyvatelnosti jejich veřejných prostranství. Dnešní městské  
 ulice a náměstí jsou pouhými koridory, jimiž spěcháme, at již pěšky <sup>nebo</sup>  
 v hrmotících <sup>dopravních prostředcích</sup> ~~dopravních prostředcích~~, za svými zále-

a lidé si (pověstně) ani neuvědomují životní, aniž bychom si snad vůbec uvědomovali, že takovéto znetvoření městských prostranství je zcela zbytečné. Nappoti tomu za starých dob neměly ~~ulice~~ městské ulice jen dopravní, <sup>(komunikační)</sup> funkce, právě tak jako ji dosud ~~na~~ výlučně nezastávají ani ulice v <sup>(našich)</sup> menších městečkách. Ulice byla odedávna i obytným prostorem, kde lidé <sup>(v klidu)</sup> proměnařovali anebo posedávali na lavičkách. Dokonce starí budovatelé měst nezapomínali na obytnost ulic ani <sup>(v případě)</sup> v nepohody, ~~mčemuž~~ <sup>(která)</sup> nasvědčují sporadicky dochovaná ~~izxkdomovní~~ loubi, ~~vroubíci~~ celé ulice nebo náměstí a pod nimiž se <sup>(můžeme)</sup> ~~možná i~~ procházet i za plískanic. Při této příležitosti vzpomene též starých kolonád, v letoviscích a lázních, ~~stareb, které~~ <sup>(architektura)</sup> které moderní stavitelství <sup>(nepráve)</sup> zavrhl a o jejichž znovubudování by se mělo uvažovat dokonce v mnohem větším měřítku.

Jak zřejmo, nejsou za jisté všechny zašlé, staré mravy nevdné pro dnešní život a <sup>(rovněž)</sup> ~~práve~~ tak nejsou <sup>(zase, všechny ooble)</sup> ani ~~moderní~~ <sup>(pro civilizující)</sup> mravy ~~moderních~~ národů nevhodné <sup>(obět)</sup> pro ~~jiné~~ národy. Při utváření nového životního slouhu můžeme se poučovat i anebo alespoň inspirovat jak historickými, ~~příklady~~ tak obyčejí. Považme ~~třeba~~ <sup>(obět)</sup> jak poměrně malou úroveň má naše kuchyně oproti <sup>(od Francouzů)</sup> kuchyni ~~francouzské~~ a jak se pomalu v poslední době učíme <sup>(od Francouzů)</sup> kultivovaněji jísti, aniž bychom proto ještě cílili k převzetí ~~francouzské~~ <sup>(jejich)</sup> kuchyně. Ovšem, <sup>(oněm jen na)</sup> ~~ohlížejíce se~~ <sup>(nucením sledovat jen)</sup> po lepších životních způsobech, nejsme ~~života~~ <sup>(od Francouzů)</sup> života ~~jiných~~ národů naší kulturní sféry. V tomto směru se můžeme poučovat <sup>(dokonce)</sup> ~~o~~ a nej- <sup>(evropské)</sup> (i od primitivních) ~~exotičtějších~~ národů. Vědyť, jak známo, ~~maxe~~ moderní umění, které je nesporně <sup>(naším výsostným)</sup> nejvyšším kulturním projevem, nalezlo v mnohých podstatných rysech ~~ve své předloze~~ <sup>(od Francouzů)</sup> ve výtvarných projevech afrických a polyneských divochů.

~~Prakticky~~ Můžeme-li se leccemu příučiti od nejnecivilisovanějších národů, ~~izxkxi, že~~ <sup>(od Francouzů)</sup> ~~jest~~ <sup>(od Francouzů)</sup> samozřejmě, že ještě ~~záti~~ <sup>(od Francouzů)</sup> pramenem poznání, využitkovatelná pro tvorbu nového slouhu, ~~je~~ životní kultura vysoce kultivovaných národů

Dálého východu, <sup>(lidstva)</sup> ~~kteřé~~ <sup>(lidstva)</sup> žilo po celá tisíciletí izolovaně od evropské kultury a <sup>(lidstva)</sup> jejich životní způsoby nejsou ~~nám~~ <sup>(lidstva)</sup> ani ~~ještě~~ <sup>(lidstva)</sup> dnes ~~prozkoumány~~ <sup>(lidstva)</sup> prozkoumány. Příkladem vzpomene ~~ale~~ <sup>(lidstva)</sup> ~~kteří~~ <sup>(lidstva)</sup> snad <sup>(lidstva)</sup> ze všech národů ~~vůbec~~ <sup>(lidstva)</sup> největší umění žít a jejichž filosofové a básníci dospěli před mnohými staletími <sup>(lidstva)</sup> k ~~fiixkxi~~ <sup>(lidstva)</sup> kothobí ~~že~~ <sup>(lidstva)</sup> o niž se u nás teprve začíná jen mluvit. <sup>(lidstva)</sup> Abychom se ~~presvědčili~~ <sup>(lidstva)</sup> o vysoce ~~parpek~~ <sup>(lidstva)</sup> význačné životní kultivovanosti ~~maxe~~ <sup>(lidstva)</sup> ~~izxkxi~~ <sup>(lidstva)</sup>

kuimoudrosti, kultivovanosti, vyslechněm<sup>knáheru</sup> pasáž z díla Lin Jutangova "Můj ná-  
rod a má vlast/Fr. Borový, 1938/:

Člověk v Číně zná důkladně umění všech umění, totiž umění žít. Mladá  
kultura, ~~kteřá xarsixxišix~~ <sup>touží snad po tom činit pokroky;</sup> /stará kultura, která už arci viděla k  
kus života, touží jen po tom, aby mohla žít. Tím přirozenější je pak důraz na  
umění žít u Číny, nadané duchem humanismu, v němž je středem všech věcí člov-  
ěk a cílem vědění lidské štěstí. Ale i bez humanismu má stará kultura nutně  
jiné měřítko hodnot, neboť jen ona zná <sup>"ne-</sup> ~~zpomínivé~~ radosti života, které jsou  
pouhou ~~xákitoxzáležitostí~~ <sup>základními</sup> smysly: jídlo, pití, dům, zahrada, ženy a přátelství.  
Toť samo jádro života. Proto jsou také v starých městech, jako je Paříž a Ví-  
deň, dobří kuchaři, dobré víno, krásné ženy a krásná hudba. Od jisté chvíle  
se octl lidský duch v slepé uličce a protože se mu už omrzelo stále se ptát,  
zasnoubil se opět po ~~xná~~ <sup>zná</sup> chajjámovsku s révou. A každý národ, který neumí  
jíst a užívat života jako Čínané, jeví se nám neotesaný a necivilisovaný.

V dílech Li <sup>Li-</sup> ~~xwengových~~ /sedmnácté století/ je důležité oddělení  
věnováno radostem života; je to příručka čínského umění žít: od domu <sup>o</sup> za-  
hrady, vnitřního zařízení, přepážek až k ženské toaletě, účesům, rozтіrání  
puđru a ruže, dále k umění kuchařskému ..... V úvaze o "Spánku" je dále krás-  
né místo o umění odpoledního ~~odpočívání~~ <sup>odpočívání</sup>:

"Odpolední ~~odpočívání~~ <sup>odpočívání</sup> přináší proti nočnímu spánku dvojnásobný  
požitek. Doporučuje se zejména na léto, nikoliv však na ~~xobstatní~~ tři roční  
období. Neříkám to proto, že bych dával létu zvláštní přednost, nýbrž proto,  
že v létě je ~~jedna~~ den dvakrát tak dlouhý jako v zimě a letní noc se ani z  
<sup>(Když člověk odpočívá v létě jenom v noci,</sup>  
~~spolovice nevyrovná z ~~xkrmní~~ noci,~~ znamená to, že čtvrtinu času načerpává  
sil a tři čtvrtiny času pracuje. Jakpak může za takového stavu vydržet  
lidská síla? Letní parno je ostatně prudké a samozřejmě unavuje. Když je  
člověk unaven, je právě tak přirozené, že se vyspí, jako když se z hladu na-  
jí nebo z žízně napije. Toť nejrozumnější <sup>zdravověda</sup> ze všech. Po poledním  
jídle má chvíli počkat, až vytráví, a potom se zvolna procházet u postele.  
Nemá se zanášet úmyslem spát, neboť když člověk usíná s tím úmyslem, nemá  
lahodný spánek. Nejprve má na něčem kutit a než je s tím hotov, přepadne ho  
ospalost a pokynou mu lidé z říše snů a tak se octne v čarovném světě,  
aniž o to usiluje nebo <sup>(je si</sup> ~~je si~~ toho vědom. Mám rád verš ze staré básně: "Když



valné osobitosti, a který byl proto zvláště přístupný cizím vlivům, nevyužíval podnes zdaleka plně příležitosti, <sup>ani</sup> dokonalit svůj život podle vzorů, <sup>kteřé mu poskytuje</sup> po mnoha stránkách dokonalejší život jiných <sup>vlastních</sup> národů naší vzdělanosti. Přes všechny čilý mezinárodní <sup>mezinárodní</sup> <sup>naše</sup> <sup>naše</sup> vázne dodnes šíření pokroku ve <sup>všeobecné</sup> životních odvětví<sup>ch</sup> a jeho brzdou se zdá býti jen lidská <sup>naše</sup> pošetilost, nejasná konservativnost.

*[The following text is extremely faint and largely illegible, appearing to be a continuation of the article or a separate page of text. It contains various words and phrases that are difficult to discern due to low contrast and blurring.]*

*[The final section of text is also very faint and mostly illegible, containing a few more lines of what appears to be the same article.]*



Jestliže jsme zdůraznili, že se od cizích národů a z ~~zá~~ dávných dob  
 můžeme naučiti nejen lepší životospřáve, nejen lepšímu umění žít, nevedlo nás  
 k tomu zajisté nikterak snad bagatelisování významu dokonalé životospřávy.  
 Životospřávu podceňuje jen nesprávně, v kapitalistickém duchu pojímaný tech-  
 nicismus, který činí z člověka otroka stroje místo jeho pána. "ezapomínejme,  
 že veškerý pokrok má jen tehdy kloudný smysl, popřává-li lidem v životě více  
 štěstí, blaženství. Životní moudrosti se rozhodně nemůžeme učit od Američanů,  
 schvácených honbou za peněží a občas si při tom okázale vyhazujících z ko-  
 pýtka. Proto také ~~ne~~ <sup>nepovažujeme</sup> ~~umění žít za malicherné a nespátrujeme~~ <sup>v něm</sup>  
~~snad jakési odiosní měštácké bonvivánství, projevující se v luxurním hodo-~~ <sup>v reprezentacním přibýtku,</sup>  
~~vání, ve vydržování maitres, v jíždě honosným soukromým~~ <sup>v letech v luxurních</sup> ~~automobilech, v zájezdech~~ <sup>regulárního</sup>  
~~do světových lázní, atd.~~ <sup>pod.</sup> Umění žít se v žádném směru nevymyká prostému  
 způsobu života a je korunou života v každé době. Jen civilisovaný barbar,  
 nebo chcete-li ~~xx~~ nekultivovaný vzdělanec může se o ně nezajímat a pohrda-  
 tí jím. "dybychom nespěli k lepšímu životospřáve, to jest k lepšímu bydlení,  
 stravování, rekreaci atd. byly by <sup>nicotné a</sup> směšné naopak všechny sociální reformy,  
 k nimž dnes právě spějeme a které si vyžádaly krve tolika milionů.

Uvážíme-li všechny směrnice, které jsme uvedli pro výzkum nového ~~xx~~  
 životního slohu, a nezapomínáme-li též na jeden ze základních předpokladů,  
 zdůrazněných v předešlé kapitole, a to, že příští sloh nebude ~~xx~~ uniformní  
 a že bude náležitě přihlížet ke všem modifikacím životních podmínek, zdá se  
 jisté, že kromě lidovosti a hospodárnosti, ekonomičnosti se bude nový sloh  
 vyznačovat frapantně ~~xx~~ svou bioplastičností. Sloh socialistické společno-  
 sti, <sup>ktvého do rámcem</sup> ~~xx~~ <sup>xx</sup> ~~oproti všem dosavadním slohům vědomě, jeví se jako~~ <sup>xx</sup>  
~~průběh~~, a jehož stěžejní metou jest dopřáti co nejšťastnější ~~xx~~ život  
 všem lidem vůbec, musí se zřejmě přizpůsobovat v každém ohledu životu a  
 nesmí ~~xx~~ očekávat, že život se snad sám přizpůsobí jistým vynalezeným a  
 přesně stanoveným formám. Jen ~~xx~~ životní způsoby mohly být ~~xx~~ bioplastič-  
 cké, neboť nebyly utvářeny ve prospěch života lidu, nýbrž toliko pro hospodár-  
 ské a mocenské zájmy vládnoucí vrstvy, a lid si je ~~xx~~ byl donucen ~~xx~~  
~~xx~~ v hlavních rysech osvojit, i když se přičily jeho potřebám a požadavkům.  
 V intencích ducha nové doby <sup>je</sup> pro nové výrazy směrdatné <sup>vždy</sup> v každém ohledu

především veškeré rozumně ospravedlnitelné ~~xx~~ potřeby těch lidí, kteří

především veškeré rozumně ospravedlnitelné ~~žádné~~ <sup>fealvě suaj</sup> potřeby těch lidí, které je v příjmouti. Krátce řečeno, příště musíme utvářeti formy pro život a nikoliv

život pro formy. Proto také Karel Konzík shledává v bioplastičnosti nejdůležitější rys nového slohu a zve jej ~~bioplastickým~~ <sup>tudíž přímo</sup> "bioplastickým". Je předpokladem bioplastického slohu, že ani žádná z forem jím dosažených se nesmí stát fetišem a zastavit se v možnostech dalšího ~~prizpůsobování~~ <sup>uzádnění</sup> životu".

Z objasněného bioplastického <sup>žije i který si um</sup> charakteru <sup>je</sup> příštího slohu <sup>na jeho významy a jeho výhledy</sup> ~~je~~ vzhledem k velké lidovosti, ~~je~~ <sup>jasně</sup> vysvětluje, ~~že~~ <sup>že</sup> zvláště pro nový sloh ~~je~~ <sup>I</sup> ~~je~~ přímý významná jakákoliv zevní forma, v níž ~~se~~ <sup>se</sup> skoro až dodnes spatřovala <sup>u věd</sup> podstatu všech slohů, a ~~kterak~~ <sup>kterak</sup> si tento sloh vyžaduje přímo i vědecké nápomoci, aby mohl <sup>ve</sup> svém úkolům <sup>se</sup> dostat. Ovšem právě pro svou vědeckou <sup>je</sup> přesnost <sup>je</sup> ~~v~~ <sup>je</sup> ~~přípravě~~ <sup>bychom se</sup> životního <sup>vědy</sup> ~~výsledku~~ <sup>v</sup> nového slohu ~~značného úsilí~~ <sup>nové</sup> a není ~~myslitelné~~ <sup>specialistů</sup>, že ~~konkrétní~~ <sup>nové</sup> ~~blíže~~ <sup>nové</sup> ~~formy~~ <sup>nové</sup> ~~dopřídí~~ <sup>nové</sup> ~~základní~~ <sup>nové</sup> ~~společně~~ <sup>nové</sup> hlavních rysů pro utváření jednotlivých životních projevů bez pomoci interesovaných vědců-odborníků. Orthobiotikové budou potřebovat pro své výzkumy celý štáb nejrozličnějších ~~odborníků~~ <sup>odborníků</sup>, ~~vzh~~ <sup>už</sup> ~~le~~ <sup>už</sup> výzkum nového slohu je úkolem, přesahujícím značně schopnosti jednotlivců <sup>a rovněž i schopnosti samostatných orthobiotiků</sup> ~~v~~ <sup>už</sup> proto je jisté, že o orthobiotice, o výzkumu nového slohu budeme v ~~pravém~~ <sup>pravém</sup> slova smyslu až tento výzkum bude ústavně organizován, a až takto bude zařazen do oficiálního vědeckého života, vybaveného dostatečnými výzkumnými prostředky a možnostmi.

3. S t a d i u m l i d s k ý c h  
p o t ř e b

Jestliže jsme podotkli, že výrazy nového životního slohu musí vzhledem k jeho bioplastičnosti odpovídati všem našim ospravedlnitelným potřebám, je zřejmé, že při výzkumu nových životních způsobů není ještě třeba zpřihlížeti k jakýmkoliv lidským potřebám vůbec. <sup>Tačté jako</sup> ~~Především~~ naše životní projevy <sup>nejsou ani</sup> ~~naše~~ potřeby <sup>jsou</sup> ~~konstátní~~, pokud snad neběží právě o nejzákladnější, biologicky podmíněné a nevyhnutelné potřeby jako <sup>o</sup> dýchání, výživu, sexualitu atd. Naše potřeby se mění a zajisté třeba primitivové nemají zdaleka tolik ~~přítřeb~~ <sup>jsou povětšinou</sup> potřeby ~~xxxkxxxkxxxkxxxk~~ více nebo méně dobové neboli že existence, trvání mnohých z nich je omezena na kratší nebo delší dobu. Ovšem, jsou-li naše potřeby ze značné části dobové, jest nezbytně nutno předpokládati, že ~~přítřeb~~ <sup>příští</sup> lidstvo se bude vyznačovat jiným souborem potřeb než lidé dnešní, kteří mají zase jiné potřeby než lidé rozličných minulých dějinných ér. Naše potřeby ~~nejsou~~ tedy v celém svém souhrnu ničím samozřejmým, neoddiskutovatelným a věčný, <sup>zejména</sup> ~~pročež~~ se musíme v orthobiologii opíratí <sup>vůbec</sup> ~~o~~ výzkum lidských potřeb, abychom věděli, které z nich máme <sup>vůbec</sup> ~~respektovati~~ a které nikoliv.

Jak se upamatovááme, přisoudili jsme ~~xxxpříklad~~ <sup>šatstvu</sup> kromě různých praktických funkcí, ~~kteřz~~ nichž jsme pochopitelně mnohé ani ~~zabě~~ <sup>ne</sup> nejmenovali, i funkci estetickou a etoticky emotivní, avšak ~~xxnaše~~ oblékání, respektive náš oděv má ještě i mnohé jiné funkce. O těchto funkcích <sup>proalín</sup> ~~jíme~~ záměrně pomlčeli, jelikož je nepovažujeme za rozumné a tudíž ani za hodné pozornosti při hledání nového výrazu pro naše ošacování. Tak na příklad ~~něděl~~ <sup>í</sup> a jiné slavnostní šaty mají funkci reprezentační anebo smuteční šaty zase funkci kultovní. <sup>že</sup> ~~Jak~~ reprezentační, tak i kultovní funkce patří mezi zcāla nesmyslné, pošetilé funkce, k nimž se dále řadí též funkce pamáetovní, ~~ku~~ magická, etiketní atd. Takovéto funkce nám totiž nikterak nezpřijemnují ~~živo~~ <sup>volíme pro ně, jakož i</sup> život, nýbrž naopak nám jej jen ztěžují a právě proto ~~xxnaše~~ <sup>pro lidské potřeby</sup> ~~kteřz~~ <sup>kteřz k nim vedou, označení pošetilé.</sup> ~~xxnaše~~ <sup>Nezapomínejme přece, že ukájení rozličných</sup> ~~xxnaše~~ <sup>xxnaše</sup> ~~xxnaše~~ <sup>xxnaše</sup> <sup>nejsou výrazem, spločinou</sup> <sup>choutek</sup> je velice nákladné, neboť <sup>na si vyžadují ukájení nejen</sup> tyto požadavky se <sup>nejsou</sup> ~~projevují~~ <sup>smad jen v ošacování, nejvíce</sup> ve všech našich životních projevech a kromě toho se zasluhuji též o zrod všelikých čistě pošetilých akcí, které by nás život <sup>jinak</sup> ~~vůbec~~ ~~nesu~~ <sup>vykazuje</sup> ~~u~~. Kterak značnou stoupa- <sup>jest ukájení</sup> ~~jest~~ ukájení <sup>44</sup> ~~44~~ <sub>1903/1904</sub>

lých akci, které by náš život vůbec nemusely vyžadovat. Kterak značnou stoupa-  
 \* pou lidské energie jsou <sup>znamená</sup> ~~bláhnově~~, pošetilé <sup>pojetí</sup> ~~potřeby~~ lze se nejlépe ~~získat~~

získati na naši spotřebě, ~~v nejšetrnějších slovech~~.

Representační, kultovní a jiné pošetilé funkce zastává, jak známo, vět-  
 šina našich hmotných statků, které se tím buď často jen zbytečně zdražují, je-  
 jde-li o věci, vyrábějí se zároveň i pro ~~jisté~~ jisté praktické účely, anebo které  
 se jimi značně

*[The following text is mirrored bleed-through from the reverse side of the paper and is largely illegible due to the quality of the scan and the nature of the bleed-through. It appears to contain technical or industrial text.]*







a že se snad život budoucího lidstva má podobati životu Diogenově.

Diogenství je právě tak zavržitelné jako dnešní plýtvavost. Když bychom se chtěli omeziti ve svých požadavcích jako Diogenes ze Sinope, o němž legendy vypravují, že žil v sudě a že kromě pláště ne<sup>l</sup> měl žádných jiných svršků, ježto, zjistiv, že lze pít i <sup>taktéž</sup> z dílané, odhodil prý <sup>taktéž</sup> jako zbytečnost i svůj pohár, ocitli bychom se v hmotné kultuře na neméně hanebné úrovni než do-  
 savadním počítáním množováním svých ~~xxxyxk~~ požadavků ~~xxxxxxkxkxkxkxkxkxk~~ obydlí  
 v sudě je stejně nelidské a barbarské jako domácnost dnešního měšťáka, přeplněná  
 všelikými zbytečnostmi, nejrozličnějšími krámy a svědčící o duševní plytko-  
 sti, nekultivovanosti svého obyvatele i přespřehnané nákladnosti <sup>svých</sup> oprav-  
 du rozumných, <sup>to jest</sup> více nebo méně nezbytných k životu. Člověk, nadaný od přírody  
~~xxxyxk~~ potřebami, <sup>to jest</sup> může se zajisté cítiti opravdu šťasten jedině tehdy,  
 má-li je možnost co nejlépe ukájet. Lidé se potřebují, dejme tomu, koupat a ~~xxxy~~  
 vzhledem k tomu je nesporně záhodné, aby každý člověk mohl používat i v svém ~~xxxy~~  
 soukromí po všech stránkách dokonale vybavené koupelny, kde by zvláště nebyl  
 nucen zatápnout, chce-li si ohřát vodu. Koupelnu s elektrickým, respektive plynovým  
 zahříváčem vody anebo s přívodem teplé vody z ústředního <sup>výhledového útoku</sup> ~~xxxyxk~~ lze pře-  
 ce pokládati za <sup>zbytečný</sup> přebytečný, <sup>vždy</sup> ~~xxxyxk~~, jak známo, posatačuje přemnoha lidem  
 doposud ke koupání i necky, do nichž si nalévají vodu ohřátou na kuchynských  
 kamnech. Podobně by také nebylo rozumné, kdybychom snad usilovali <sup>se stravovat</sup> ~~xxxyxk~~  
~~xxxyxk~~, jak <sup>je to</sup> jen s biologického hlediska možné. <sup>Právě jako nemá</sup> ~~xxxyxk~~ nás být býti  
 jen spací kabinou, tak zase naše strava nemá <sup>sloužiti</sup> jen výživě našeho orga-  
 nismus. Naše jídlo není jen <sup>pohonou látkou pro naše tělo, jen,</sup> ~~xxxyxk~~ záležitostí naších střev, nýbrž i záležitostí naše-  
 ho chuťového <sup>orgánu</sup> ~~xxxyxk~~ a naší psychy, takže jen tehdy, dbáme-li všech těchto jeho  
 funkcí, může nám být stravování potěšením a nikoliv <sup>volice</sup> ~~xxxyxk~~ nezbytností, ~~xxxyxk~~  
~~xxxyxk~~ respektujícím jako pouhou trapnou povinností, jíž se nemůže vyhnouti.

Jen dokonalým ukájením všech svých opravdu <sup>lze</sup> rozumných potřeb ~~xxxyxk~~  
 dosíci šťastného života a proto <sup>také -me</sup> se nemusí obávat, že propagovaným oproštěním  
 lidstva od všelikých nesmyslných <sup>ve svých potřebách</sup> ~~xxxyxk~~  
 požadavků máme v úmyslu snad lidí ubytovat v  
 jakýchsi spacích kabinách, <sup>aby lidé</sup> ~~xxxyxk~~ dávat jim každodenně žvýkat jakýsi pemmikan,  
 obsahující v nejhutnější formě všechny nezbytné živiny pro naše <sup>lidské</sup> ~~xxxyxk~~ tělo, naopak  
 proti všem krámům a krámovitým akcím brojíme právě ~~xxxyxk~~ toho důvodu,  
~~xxxyxk~~ <sup>aby lidé</sup> ~~xxxyxk~~ mohli náležitě ukájet své více nebo méně nezbytné potřeby, <sup>aniž by se započli</sup> ~~xxxyxk~~



jejich celkové životní náklady. Do jaké míry pak máme splendídně ukájet své jednotlivé ospravedlnitelné <sup>čistě</sup> potřeby, jest již praktickou otázkou, závislou na ekonomických poměrech, neboť obecně lze stanovit, že rozumným je jen takové ukájení našich potřeb, jehož nákladnost je přiměřená užítku, který nám z něho plyne. K této zásadě nemusily <sup>dosavad</sup> přihlížet ~~nikdo~~ jediné vládnoucí vrstvy, na něž se dělali ostatní lidé a které si proto mohly libovat i v zcela početilých požadavcích. Naproti tomu však v budoucí společnosti, kde nebude vykořisťujících, ani vykořisťovaných a kde každý bude nucen obhajovat svou existenci vlastními silami, vlastní prací, nebude možno zmíněnou zásadu v žádném ~~žádném~~ případě pouštět se zřetele. Dejme tomu, jestliže si mnohonásobní milionáři ~~tařizovali~~ ve svých palácích místo koupelen přímo lázně s basénem, v němž si mohli i zaplavat, jest to luxus hodný odsouzení, jelikož normální smrtelník odkázaný jen na mzdu za svou práci, by se musil pro takovýto komfort lopotit do úpadu a ještě by ~~xe~~ ho nejspíše <sup>(nebyl s to)</sup> dosáhnouti. Pokud si člověk musí na ukájení svých potřeb sám vydělávat, stává se každý <sup>vlastně</sup> přílišný, enormně nákladný komfort, nekomfortem a jakožto takový jsme jej nuceni zásadně zavrhovat.

#### rozumných

Ovšem k dokonalému ukájení našich <sup>potřeb</sup> není obvykle zapotřebí <sup>jak by se mohlo snad čtenáři zdáti</sup> značných nákladů, <sup>z uvedeného předešlého</sup> ~~nikdo~~ náležíto vybavení našich koupelen. Mnohé <sup>potřeby</sup> lze totiž ukojiti značně lépe, než doposud, <sup>nežbytně</sup> <sup>(všedněm)</sup> <sup>a zároveň i laciněji</sup> v podstatě <sup>kultivovaným způsobem, které</sup> ~~nikdo~~ <sup>je</sup> ~~nikdo~~ <sup>kultivované</sup> ukájení závisí <sup>na</sup> ~~na~~ <sup>na</sup> v tom, že při něm <sup>rozděm</sup> <sup>nikomu</sup> <sup>ne</sup> <sup>je</sup> <sup>žádné</sup> přihlížíme patřičnou měrou ke všem rozumným požadavkům, které se k němu <sup>pojí</sup> ~~pojí~~.

Lidské požadavky se sice na jedné straně značně rozrostly o spoustu nesmyslných, početilých choutek, avšak na druhé straně <sup>Těmito opomíjenými</sup> ~~nikdo~~ <sup>dnes</sup> lidé <sup>zapomínají</sup> na <sup>prečetné</sup> své rozumné požadavky, ~~nikdo~~ <sup>naše</sup> ~~naše~~ požadavky jsou <sup>práve</sup> ~~naše~~ <sup>práve</sup> nejzákladnější, biologické <sup>již</sup> ~~opomíjení~~ si lze vysvětliti zvláště tím, že na nich nemůže nikdo vydělávat a že ~~nikdo~~ jejich <sup>respektováním</sup> by se naopak podnikatelé připravovaly o mnohé své zisky. Proto lze také pokládati dnešní pojetí lidských potřeb za tendenční, kořistnické a nekultivované, a teprve od opravdu ne-stranného výzkumu svých potřeb můžeme očekávat, že nás povede ~~na naše požadavky~~ ke kultivovanému a při tom též k poměrně nenákladnému životu. <sup>nebo</sup> ~~nebo~~ <sup>respektive</sup> ~~respektive~~ alespoň <sup>na</sup> ~~na~~ <sup>na</sup> podceňování mnohých našich biologických postulatů,

na jejichž netušenou důležitost při utváření nového života upozorňuje ve svých studiích <sup>a opisech</sup> Ladislav Žák, je vinen zejména kapitalisticky pojmávaný a využívaný <sup>technický</sup> pokrok, <sup>znamenavší za</sup> který jsme v posledních sto letech <sup>získali</sup> takové množství <sup>materiálu</sup> v Žákově článku "Technika a život"/Věda a život, roč. XI, str. 539/nalézáme vystižný doklad, jak si mrzačíme, <sup>zbytečně</sup> <sup>komplikujeme a zdražujeme</sup> život nesmyslným přetechnisováním světa a jak bychom mohli <sup>ideálně</sup> žít, kdybychom kladli náležitý důraz na ~~jakxxxxxxx~~ své biologické požadavky:

"Ve strojně vybavených dokonalých chlévech jsou chovány a elektricky dojeny nezdravé krávy, po většinu roku a dne uvězněné v uzavřených prostorách. Jejich mléko, rovněž zdravotně závadné, je motorovými vozidly dopravováno do vzdálených mlékáren, kde je ve velmi složitých drahých přístrojích pasteurisováno a konzervováno — a tím značně znehodnoceno, načež je opět mnohými dopravními prostředky posléze dopraveno ke ~~kon~~ spotřebitelům, živořícím po většinu roku v nezdravých městech. — To jest technicismus — uspořádání převážně ~~ste~~ strojní, umělé, složité, nedokonalé, málo účinné a drahé → nakupení přemnohých strojů a úkonů s pochybným konečným výsledkem.

Ve starém dvorci, jednoduše nově upraveném, nebo přímo venku pod širým nebem se dojí mléko zdravých krav, pravidelně prohlížených zvěrolékařem a pasoucích se většinu času na horských psatvinách ve volném pohybu, na čistém vzduchu, světle a slunci. Člověk, bydlící v nedalekém hotelu, požívá toto čerstvé nesvařené a neporušené mléko, jemuž jsou zachovány všechny výživné hodnoty. Tento člověk není již <sup>pouhým</sup> ubohým spotřebitelem, nýbrž ~~zd~~ zdravým lidským živočichem, který může žít uprostřed přírody volných krajín a bezprostředně užívatí všech darů tohoto prostého a dokonalého života, aniž by potřeboval za těmito dary daleko jezdit a zdaleka je dovážet. — To jest řešení naturalistické a biologické — uspořádání jen částečně strojní, většinou však přírodní a přirozené, jednoduché, účinné, dokonalé a levné.

\ Jak by však bylo možno žít po delší dobu bez denní a celoroční výdělečné práce ve venkovské krajině mezi pohorskými ~~xxxxxxx~~ psatvinami a ~~lesy~~ lesy? — Samočinnými stroji bude získáno ve vzdálené <sup>mírové</sup> budoucnosti nejen ~~aspoň~~ dosti potravin a výrobků nutných k životu, ale i mnoho volného času, který může být shrnut do delších souvislých období a věnován nejen hmotné a duchovní kultuře, ale také z valné části návratu k přírodě, jenž povede k blahodárnému ozdravení, uklidnění, zvnitřnění a oprostění člověka."









stoupě lidské činnosti a nemůžeme-li již lidí zdržeti od kramaření, mohli bychom <sup>se</sup> zajisté alespoň přičinit, aby v něm nepromrhávali zbytečně velká kvanta energie neboli aby nekramařili <sup>o to</sup> ~~zbytečně~~ nákladně. Rátce, nelze-li lidem kramaření prostě přímo zakázat, necht tedy kramří co nejušporněji. Vzhledem k tomu bylo by především záhodné, aby byla zakázána výroba všech luxusních krámů, to jest <sup>krámů</sup> ~~krámů~~, jejichž pořizovací náklady jsou zbytečně veliké. Není přece zapotřebí, aby se všeliké nesmyslné předměty jako, dejme tomu, různé dekorativní vázičky, mističky, poháry, sošky a jiné bibeloty vyráběly z nejdrahocennějších surovin: z nejjemnějšího porcelánu, ~~krásklivějšími~~ <sup>křítalové skla</sup> exotických dřev, drahých kovů atd. nebo aby dosahovaly enormních cen zase třeba nenaléhavou individuální výrobou, a pod. Dále pak by <sup>bylo</sup> možno značně snížit nákladnost krámů i jejich náležitě promyšleným <sup>projektováním, jímž by</sup> ~~rozumnějším projektem~~ pro ně byly vyhledány relativně nejlevnější materiály, neekonomičtější formy, vhodné pro jejich racionalizovanou výrobu, atd. Budeme-li ~~rozumně~~ řešiti a <sup>rozumně</sup> i tak ~~zkratkou~~ <sup>zkratkou</sup> racionalizovaně vyráběti všechny krámy, nesporně se zasloužíme měrou o pokrok, neboť tímto způsobem se lze uvarovati z velké části alespoň národohospodářských škod, které nám vyplývají z dnešního, nikterak neusměrnovaného kramaření.

Abychom si blíže ozřejmili možnosti pronikavého zlevnění lidského kramaření, povšimněme si na příklad, kterak bychom v těchto intencích mohli upravit kult mrtvých. Již dnes jsou alespoň kolumbaria jednotně upravována a rovněž jejich kultovní výzdoba <sup>obvykle</sup> ~~je~~ <sup>zkratkou</sup> předepsána, ačkoliv se to zřejmě děje jen z estetických důvodů. Proto by sotva bylo přemrštěné <sup>požadovat,</sup> ~~aby~~ <sup>příště byla typisována</sup> ~~aby~~ <sup>našiel zsmysl</sup> úprava veškerých míst posledního odpočinku <sup>honosných</sup> ~~byla~~ <sup>leckdy</sup> a aby tak lidem bylo znemožněno promarnovat na výstavbu hrobek i statisícové částky. Značné obnosy by se pak utřfili i předepsanou výzdobou ~~krámů~~ <sup>o především</sup> rovů, zvláště kdymby se při jejím řešení přihlíželo kromě k estetickým účelům i <sup>každý</sup> ~~každý~~ k úsporným cílům. Vždyť je přímo trapné, zjišťujeme-li i při pochůzce <sup>každý</sup> ~~každý~~ vesnickými hřbitovy, jak ~~každý~~ hrob chce svým honosem předčítí druhý a jak lidé nešetří ani <sup>na</sup> ~~na~~ květinové výzdobě hrobů <sup>každý</sup> ~~každý~~ o dušičkách, aby mohli svým bližním ukázat, co si mohou dovolit.

Jak zřejmo, bude žádoucí, aby ~~se~~ <sup>na</sup> ~~na~~ příště věnovali architekti náležitou péči i projektování krámů, a to zejména proto, aby snížili jejich nákladnost.

ačOvšem při ~~praktickém~~ řešení krámů budou nuceni respektovat ~~světově~~ svrchova-  
<sup>žádání</sup> Nemají-li krámy žádného ~~estetického~~ <sup>estetického</sup> ~~oprávněného~~ <sup>oprávněného</sup>  
 nou měrou estetické normy, ~~ještěž~~ <sup>ještěž</sup> ~~existenčního~~ <sup>existenčního</sup> o-  
 právnění, lze přece při nejmenším žádati, aby alespoň nekazily vkus lidu.  
 Nezapomínejme totiž, že <sup>est</sup> esteticky nejohavnější <sup>mi</sup> výrobky se shledávají po-  
 většine právě mezi krámy, mezi ~~opravdovými~~ <sup>opravdovými</sup> zbytečnostmi. Užitek, praktické  
 předměty jsou dnes <sup>totiž</sup> ~~již~~ <sup>po</sup> namnoze ~~estetické~~ <sup>po estetické</sup> stránce ~~již~~ <sup>již</sup>  
 poohlédneme-li se po reprezentačních, kultovních, památkových, dekoračních a  
 jiných krámech, ~~přímo~~ <sup>přímo</sup> žasneme, jaký nevkus mohou lidé ~~ještěž~~ <sup>ještěž</sup> zploditi.  
 Porovnejme na příklad ~~kuchyňský~~ <sup>kuchyňský</sup> soudobý kuchyňský nábytek s ~~dekoračními~~ <sup>dekoračními</sup>  
 třetami, kterými ~~jsou~~ <sup>jsou</sup> dnes vyñořeny pokoje většiny domácností. Krámy jsou  
 nesporně přímo pařenístem nevkusu, což konečně není nijak podivné, jelikož  
 nešťastný výtvarný cit <sup>většiny</sup> ~~praktických~~ <sup>praktických</sup> lidí není ~~omezován~~ <sup>omezován</sup> žádný-  
<sup>mi jinými</sup> ~~postuláty~~ <sup>postuláty</sup>, kdežto při ~~praktických~~ <sup>praktických</sup> výrobkách ~~jsme~~ <sup>jsme</sup> vždy v pře-  
<sup>mi jinými</sup> ~~postuláty~~ <sup>postuláty</sup>, kdežto při ~~praktických~~ <sup>praktických</sup> výrobkách ~~jsme~~ <sup>jsme</sup> vždy v pře-  
 mnohých směrech podřizovati formám, ~~kteřích~~ <sup>kteřích</sup> ~~vyžaduje~~ <sup>vyžaduje</sup> jejich ~~praktické~~ <sup>praktické</sup>  
<sup>rovnováhu</sup> ~~praktické~~ <sup>praktické</sup> poslání.

Dokonalá estetická působnost může být jedinou světlou stránkou  
 krámů, takže na ní musíme lpěti, i když ~~nevede~~ <sup>nevede</sup> k jejich zlevnění. Nabudou-li  
 příště krámy estetické dokonalosti, nedomnívejme se však, že tím ~~zlevnějí~~ <sup>zlevnějí</sup>  
 utužíme jejich existenci. Značná nevkusnost většiny krámů dokazuje, že v krá-  
 mech si obzvláště libují lidé nevkusní, <sup>kteřích</sup> ~~kteřích~~ <sup>kteřích</sup> ~~vyžaduje~~ <sup>vyžaduje</sup> jejich ~~praktické~~ <sup>praktické</sup>  
 naopak od nich odradíme, takže v estetické zdokonalení krámů můžeme spatřo-  
 vat spíše prostředek k omezení všelikého kramaření. ~~Už~~ <sup>Už</sup> tím se dostáváme  
 k dalšímu úkolu biopolitice ~~zákazů~~ <sup>zákazů</sup> ~~zákazů~~ <sup>zákazů</sup> ~~zákazů~~ <sup>zákazů</sup>, a to k přímému částečné-  
 mu potlačování kramaření. Právě tak jako lze omezovat nákladnost kramaření,  
 tak je možné omezovat v jisté míře i je samo. ~~Nemůžeme-li lidem rovnou ka-  
 zání zakažovat, můžeme je alespoň ztěžovat, způsoby, jimiž bychom  
 zcela zakažovat. Epizody, jimiž bychom bylo dovoleno, jsou pak různé,  
 toho dosahovat, jsou různé,~~ a kdybychom je všechny využili, sotva by se lidé  
 holdovali ~~všelikému~~ <sup>všelikému</sup> kramaření takovou měrou jako doposud.

Především bychom se mohli zasloužit o redukci krámů, ~~ještěž~~ <sup>ještěž</sup> ~~kdybychom~~ <sup>kdybychom</sup>  
 je postihli ~~zvláštními~~ <sup>zvláštními</sup> ~~nebo~~ <sup>nebo</sup> dokonce ~~zvláštními~~ <sup>zvláštními</sup> daněmi a dávkami. Tak by se sice  
~~všechny~~ <sup>všechny</sup> ~~krámy~~ <sup>krámy</sup> ~~značně~~ <sup>značně</sup> prodražily, avšak nikoliv ke škodě společnosti, neboť enor-  
 ní pbnosy, za ně vydáváné, by nepohltily jejich výrobní náklady, nýbrž stát,  
 který by ~~je~~ <sup>je</sup> ~~možná~~ <sup>možná</sup> využitelných k nejrůz-



nějším obecně prospěšným akcím. Byly by to příjmy značné a <sup>zde se, ale</sup> ~~zde se, ale~~ i jejich velmi nepatrná část by plně postačila k tomu, aby stát mohl ~~málemohl~~ <sup>málemohl</sup> a náležitě financovat výzkum nového životního slohu, výzkumnictví, jež by se mu mnohonásobně rentovalo i v samotné znárodnělé výrobě. Dále <sup>by (bylo lze)</sup> ~~by (bylo lze)~~ pak kramaření účinně ochromovat i jeho místními, <sup>respektive časovými</sup> ~~respektive časovými~~ zákazy. Dejme tomu, všeliké <sup>na</sup> kramaření by mohlo být zakázáno ve veřejných místnostech jako zejména v restauračních a zábavních podnicích, jejichž zařízení by podléhalo kontrole.

<sup>Do té doby, pokud</sup> ~~Do té doby, pokud~~ jde o časové omezení kramaření, můžeme <sup>příkladem</sup> ~~příkladem~~ zase uvést třeba zdobení hrobů, které by se nesmělo díti kromě několika stanovených dnů v roce. Konečně, mluvíme-li opětně o kultu mrtvých, připomeneme <sup>se</sup> ~~se~~ ještě, že toto kramaření by mohlo být <sup>(ztěžováno a tím i redukováno)</sup> ~~(ztěžováno a tím i redukováno)~~ <sup>(zalespoň ve velkoměstech)</sup> ~~(zalespoň ve velkoměstech)~~ zakládáním ~~novice~~ <sup>novice</sup> hřbitovů ve značné vzdálenosti od ~~hřbitovů~~ <sup>hřbitovů</sup> centra, omezením přístupu na hřbitovy na nejkratší počet hodin anebo i ~~hřbitovů~~ <sup>hřbitovů</sup> celodenním uzavřením hřbitovů ~~na~~ <sup>na</sup> několikrát v týdnu, atd.

Jak jsme se poučili, není nutné, abychom při vši své tolerantnosti <sup>všec</sup> ~~všec~~ nezasahovali <sup>všec</sup> ~~všec~~ do lidského kramaření. <sup>at již přímo nebo nepřímou</sup> ~~at již přímo nebo nepřímou~~ kramaření lze <sup>z jistou měrou, přímo</sup> ~~z jistou měrou, přímo~~ potlačovati, a to zajisté nesčíslnými způsoby, na něž tu nemáme místa, abychom se jimi <sup>obírali</sup> ~~obírali~~. <sup>Podobně</sup> ~~Podobně~~ <sup>každý</sup> ~~každý~~ jako izjest možné potlačovati kramaření, mohli bychom ovšem potlačovati i <sup>všech</sup> ~~všech~~ nežádoucí starý <sup>způsob</sup> ~~způsob~~ života. Na příklad nebylo by lidské, abychom nutili všechny lidi vzdáti se vedení vlastní domácnosti a, jak nás přesvědčuje život v SSSR, není <sup>to vše možný ani</sup> ~~to vše možný ani~~ v opravdu socialistické společnosti. Naproti tomu však by bylo možné, aby <sup>jistě</sup> ~~jistě~~ městské čtvrti byly přebudovány výhradně ke kolektivnímu bydlení, neboť <sup>svěřovati své</sup> ~~svěřovati své~~ kdo by <sup>nechtěl se</sup> ~~nechtěl se~~ stravovat v restauraci, <sup>poslati</sup> ~~poslati~~ děti od prvých měsíců ~~xxx~~ <sup>xxx</sup> jslím, atd., mohl by bydlet v jiné čtvrti. Anebo si povšimněme soukromého automobilismu, který taktéž není žádoucím jevem v nové společnosti. Kdybychom uvalili na vlastníky soukromých osobních automobilů, <sup>ne-</sup> ~~ne-~~ používaných nezbytně k výkonu povolání, zvláštní daň, kdybychom ~~xxx~~ <sup>xxx</sup> výlou čili jízdu soukromými automobily z centra města, anebo kdybychom zároveň prodávali benzin a oleje pro takováto vozidla za značně vyšší ceny, sotva by <sup>každý</sup> ~~každý~~ stonal po vlastním vozidle.

<sup>Chceme-li naprosto</sup> ~~Chceme-li naprosto~~ <sup>Chceme-li naprosto</sup> ~~Chceme-li naprosto~~ bychom <sup>uznatí</sup> ~~uznatí~~ zrod nových životních způsobů, nelze ovšem <sup>bojovati</sup> ~~bojovati~~ rozumnými způsoby proti starým, nýbrž <sup>jak</sup> ~~jak~~ <sup>rozumně a systematicky</sup> ~~rozumně a systematicky~~

jak jsme již předdeslali, jest nezbytné, abychom lidí rovněž přímo zainteresovali na nových formách života. I v tomto ohledu má biopolitika zajisté velké možnosti, avšak zároveň i velkou zodpovědnost, neboť <sup>ne-</sup> bude-li propagovat nové životní způsoby ~~nikoliv~~ právě nejvhodnějšími, nejužitečnějšími metodami, <sup>musíme</sup> lidé od nich naopak spíše odrazovat, čímž se vývoj jen pozdrží. Tu opět jasně vidíme, jak enormně důležitý význam přísluší biopolitice a jak komplikované úkoly jí čekají. Právě tak jako ve snaze odpoutati lidi od kramaření a jiných starých, pro příští život již nevhodných způsobů, tak i ve snaze vznítiti přichylnost lidu <sup>k novým životním formám</sup> ~~maximálně~~ musíme především využití všech možností, které nám skýtá výchova. Výchova je nejzávažnějším prostředkem k přípravě půdy pro nový životní sloh, <sup>leč</sup> kromě <sup>toho</sup> ~~nic~~ <sup>v tomto směru nutno získávat</sup> ~~ještě~~, jest nutno <sup>sympatií lidu</sup> <sup>praktickými příklady</sup>. O přednostech nového života se mohou lidé <sup>koncem konců</sup> <sup>pro nový život</sup> přesvědčiti opravdu jen z vlastní zkušenosti a proto jim k tomu musíme poskytnouti též dostatek příležitosti.

~~Zavšec~~ Obeznamiti lidi prakticky s novými životními způsoby není však nikterak lehké. <sup>a</sup> příklad dnes se nemůžeme povětšinou zřici vedení vlastní domácnosti, i když po tom zatoužíme jako po orthobiotickém požadavku, jelikož naše sídliště nejsou k takovému životu uzpůsobena. Restauriční stravování jest <sup>ještě</sup> <sup>x nedokonalé</sup> ~~ještě~~ a méněcenné oproti stravování ~~domácímu~~, z nedostatečného počtu veřejných prádelen přichází nám zpravidla prádlo zpět v prabídném stavu, pro pouhý úklid bytů nenacházíme vhodné síly, děti nemáme nastálo komu svěřiti, atd. a ke všemu tomu ještě i toto neláskavé nedomácké žití by nás stálo mnohem více peněz než vedení vlastní domácnosti. Již z tohoto ojedinělého příkladu je zjevné, že novým životem mohou lidé <sup>toliko</sup> v novém životním prostředí a že tudíž k opuštění starých životních mravů a zvyků <sup>nedostačuje</sup> pouhé naše rozhodnutí. K novému životu potřebují lidé nové svršky, nové byty, nová sídliště, <sup>x nové krajiny</sup> a všechna <sup>zařízení</sup> k tomu příslušející. <sup>neboť</sup> <sup>pro nový život musí být svět</sup> od základů zcela přebudován, což zajisté je velmi nákladný, pracný a mnoho času si vyžadující úkol. Tato <sup>prestavba</sup> <sup>veškerého</sup> <sup>našeho</sup> <sup>životního prostředí</sup> může <sup>pak</sup> <sup>měrou</sup> <sup>uspíšena</sup> <sup>jen</sup> <sup>tehdy</sup>, jestliže bude plně podporována <sup>nejširšími</sup> <sup>masami</sup>, jenže, jak bychom <sup>chtěli</sup> <sup>zaujmouti</sup> <sup>všechny</sup> <sup>lidé</sup>,

Když se ~~uvažuje o přepracování~~ <sup>uvažuje se</sup> o správnosti toho, co mají  
teprve vybudovat, ~~nemohou pochopit~~ <sup>nechtějí</sup> ~~učin~~ <sup>presvědčit</sup>

Požadavek, aby se lidé seznámili s novými životními způsoby i  
v praxi, <sup>tedy zejména</sup> musí nás <sup>učinit</sup> ~~zjistit~~, abychom dříve než se pustíme do postupné přestavby  
celého světa, <sup>oúli</sup> ~~přikrádli~~ k ukázkovému budování nového životního prostředí.  
Svět <sup>jakého smyslu přeměňujeme</sup> musí být přeměněn pro nový život ve všech směrech a to lze naráz prové-  
sti jen ve velmi omezeném měřítku. Dejme tomu, ideální sídliště, <sup>bude</sup> ~~je~~ v jaké-  
koliv třeba <sup>všechny</sup> proměnit <sup>naše</sup> ~~naše~~ obec, jest záhodno nejprve vybudovati na  
ukázkou na jednom nebo několika místech, neboť jen tak se budeme moci přesvěd-  
čit před ~~zahájením~~ <sup>zahájením</sup> práce a velmi pozvolně,  
prostoru ~~o~~ její správnosti, dokonalosti. Ovšem ~~vybudováním~~ <sup>vybudováním</sup> ~~os~~ <sup>os</sup> ukázkových  
ostrovů nového životního ~~životního prostředí~~ <sup>životního prostředí</sup>, kde jedině lze náležitě žít novým  
životem, ~~nezíská~~ <sup>správně</sup> zkušenosti o novém životě jen lid, nýbrž i sami orthobiotiko-  
vé. Kromě své nesporně ~~značné~~ <sup>ukázkové</sup> propagační hodnoty bude <sup>výstavba</sup> ~~výstavba~~ nového svět-  
ta <sup>směr</sup> ~~směr~~ a ~~zjedokone~~ <sup>nesmírnou</sup> zejména ~~experimentální~~ <sup>experimentální</sup> ~~závažnost~~ <sup>závažnost</sup>.

Ani výzkum nového životního slohu se totiž nemůže obejít bez  
experimentace. Jak bude vypadati příští život, nelze vyzkoumati jen ve věde-  
ckých ústavech, u stolů bez kritiky samého života, kterou v tomto případě je  
kritika lidu, seznamujícího se s navrženými novými formami života v praxi.  
Teprve lid rozhodně <sup>ve všech</sup> s konečnou ~~platností~~ <sup>platností</sup> a <sup>o detailu</sup> <sup>o příčině života</sup> ~~detailu~~ <sup>detailu</sup>, a proto  
se orthobiotikové <sup>budou nuceni</sup> ~~musí~~ být v neustálém kontaktu se skutečným životem,  
s lidem, čehož mohou dosáhnouti jen experimentací. Nezapomínejme <sup>žít</sup> ~~žít~~, že  
spekulativní, <sup>praxi</sup> ~~praxi~~ předcházející, <sup>ještě mnohem a mnohem</sup> ~~ještě mnohem a mnohem~~  
pouhý úsudek lidí o nových způsobech života, byl by <sup>neživotný</sup> ~~neživotný~~ a  
neživotnější než <sup>orthobiotiků</sup> ~~orthobiotiků~~ <sup>správnosti</sup> ~~správnosti~~  
pouhé ~~izolativní~~ <sup>vědecká</sup> ~~spekulace odborníků~~ <sup>spekulace odborníků</sup> a že tudíž o ~~nových~~

respektive pochybenosti navrhovaných <sup>výhradně</sup> ~~výhradně~~ <sup>výrazů</sup> ~~výrazů~~ pro nový život se lze přesvědčit  
nakonec opravdu jen praxí, <sup>experimentováním</sup> ~~experimentováním~~. Kterak nezbytné je experimento-  
vání v <sup>orthobiotice</sup> ~~orthobiotice~~ <sup>je pak konečnou</sup> <sup>předpokladu</sup> ~~je pak konečnou~~ <sup>předpokladu</sup> ~~základu~~ <sup>předpokladu</sup>, že přes všechnu  
svou vědeckost bude výzkum nového životního slohu vykazovat <sup>vůlné směry</sup> ~~vůlné směry~~ nebo  
li že <sup>v různých</sup> ~~v různých~~ <sup>otázkách</sup> ~~otázkách~~ <sup>o</sup> ~~o~~ <sup>jednotného mínění</sup> ~~jednotného mínění~~.  
Kterí z badatelů budou mít pravdu a <sup>kterak</sup> ~~kterak~~ <sup>nikoliv</sup> ~~nikoliv <sup>anebo</sup> ~~anebo <sup>co</sup> ~~co <sup>správného</sup> ~~správného~~ <sup>bude</sup> ~~bude  
možno <sup>shledat</sup> ~~shledat~~ <sup>objev</sup> ~~objev~~  
hlasit <sup>kterak</sup> ~~kterak~~ <sup>v</sup> ~~v <sup>jednotlivě</sup> ~~jednotlivě~~ <sup>vzájemně</sup> ~~vzájemně~~ se více nebo méně potírajícími  
orthobiotickými směry, <sup>stojíme</sup> ~~stojíme~~ <sup>tales</sup> ~~tales~~ <sup>zjistiti</sup> ~~zjistiti~~  
orthobiotickým <sup>směr</sup> ~~směr~~ <sup>zjistiti</sup> ~~zjistiti~~ <sup>možná</sup> ~~možná~~ <sup>nejlépe</sup> ~~nejlépe~~ <sup>zjistiti</sup> ~~zjistiti~~ <sup>vybudujeme-li</sup> ~~vybudujeme-li~~  
na ukázkou <sup>několik</sup> ~~několik <sup>údišť</sup> ~~údišť~~ <sup>podle</sup> ~~podle <sup>různých</sup> ~~různých~~ <sup>návrhů</sup> ~~návrhů~~.  
menšího vzhledu prostor~~~~~~~~~~~~~~

Dejme tomu, kdybychom se domnívali, že nejlepší typem sídlišť jsou pásová města, bylo by zřejmě rozumné vybudovati nejdříve alespoň jediné takové město na zkoušku, neboť, kdybychom přikročili rovnou k organickému, pozvolnému přebudování všech měst podle této zásady a kdyby se pak časem ukázalo, že zmíněný typ sídlišť nevyhovuje příštímu životu, promarnili bychom nerosvratelně více energie než si vyžádá kompletní vybudování jediného pásového města. Jestliže je tvorba životního slohu nerozlučně spjata s nákladnou tvorbou nového životního prostředí, jest samozřejmé, že si při výzkumu nových forem života musíme počínati co nejbezpečněji a ověřovat si oprávněnost každého, třeba i sebepečlivěji promyšleného, orthobiotického postulátu experimentací. Ovšem, abychom správně experimentovali, je zase třeba využívat nejvhodnějších taktik neboli již i při orthobiotické experimentaci se musíme opíratí o biopolitiku. Nešťastným, špatným uvedením můžeme předem pohřbit i nejkvělejší myšlénku, takže zajisté i nevhodným experimentováním v otázkách nového života bychom mohli být sváděni na bludné cesty, k zavrhování správných životních způsobů, které by se v praxi neosvědčily jen pro naši netaktičnost, s níž jsme je vyzkoušeli.

Jak k tvorbě, tak i k výzkumu nového životního slohu jest rozumná biopolitika, kterou proto ani teoretik nemůže opomíjetí podceňovati. Bez kontaktu s lidem, nelze vyzkoumati nové životní způsoby, neboť hlavní znakem příštího slohu jeho lidovost, a plodný kontakt s lidem můžeme navázati jen budeme-li taktičtí. Dnešní ~~stav~~ je zmrzačen buržoasní společností, v níž zaujímal ponížen~~é~~, ~~špatné~~ postavení vzhledem k tomu ~~stavu~~ by bylo zajisté bláhové, pokládati za směrodatný přímo hlas ulice. Lid musí být nejdříve veden, zpracován než se stane oprávněným rozhodím o správnosti jakýchkoliv životních problémů nelze lidu vnucovati žádné nápady, byť i sebelepší, jednotlivců, ~~avšak~~ život se též ~~utvářet~~ ~~podle~~ ~~pokřivené~~ ~~mentality~~ dnešního lidu. Vést lid znamená pak politiku, a pokud jde speciálně o formování životních způsobů, ~~stavu~~ - biopolitiku.

Správné biopolitické směrnice lze pochopitelně stanoviti jen vzhledem k jednotlivým konkrétním orthobiotickým požadkům, a proto se čtenář ne-

smí diviti, že mu tu o nich mnoho, <sup>nemůžeme</sup> ~~stačí~~ říci. Obecně lze dokon-  
 ce ~~získat~~ prozatím toliko předvídati, že propagace nového životního slohu může  
 být účinná <sup>jedine v tom případě, že</sup> ~~jenom tehdy~~, počneme ~~se~~ především s převýchovou lidstva. Do dnešní  
 doby ~~byla~~ <sup>se věnuje</sup> péče celkem jen <sup>našim</sup> vzdělání a nikoliv <sup>svou</sup> výchově. "Idé se učí  
 spouště vědomostí, poznatků, zejména odborných, avšak ty jim nejsou skoro nic  
 platny pro umění žít, neboť veškerý ~~život~~ vědní a technický pokrok nemůže  
 nám přispěti k blahobytnému životu lidem, kteří ~~ho~~ <sup>nejsou</sup> schopni náležitě  
 využívat neboli kteří jsou sice kvalifikovanými dělníky, pracovníky, ale ne-  
 kvalifikovanými, nekultivovanými spotřebiteli. Jak jsme si již na několika mí-  
 stech ~~ořejmili~~, <sup>pro svou bezohlednou sobeckost a ziskuchtivost</sup> neměla dosavadní společnost <sup>zcela</sup> pochopitelně ~~prádného~~ zájmu  
 na humánním pojetí ~~veškerého~~ lidského pokroku a zapomněla <sup>na</sup> na  
 to, že vše se má dít pro blaho člověka, že člověk má být středem veškerého  
 zájmu, nekultivovala nikterak <sup>minulosti</sup> člověka <sup>sekal</sup> samého. Tak se ocitl homo sapiens, který  
~~renovován~~ v ~~živější~~ na tvrdém ~~lůžko~~ v selských jizbách anebo dokonce v  
 cblévech, na ~~základě~~ ~~čalouněných~~ ~~kaučích~~ v moderních bytech, vybavených  
 vodovodem, kanalisací, ~~elektrickým~~ světlem, ústředním topením atd., aniž by záro-  
 věň pozdvíhl svou lidskou úroveň. Ba naopak zázraky moderní techniky, vyšinu-  
 vší nás z našeho primitivního starobylého životního pořádku a nedodávájí  
 nám žádný řád nový, <sup>ještě více</sup> ~~naše~~ jen zbarbarštěly, ~~naše~~ <sup>naše</sup> ~~divit~~.

Opravdu, člověk dnešní doby je <sup>(barbarbarštější)</sup> ~~po~~ lidské stránce)  
 než i největší divoch. Kam až lidstvo zavedla pouhá, třebaže nesmírná odborná  
 vzdělanost, dokazuje <sup>ali přehlídne</sup> ~~nejlépe~~ Němci a Japonci, Germáni ~~východu~~. V jejich rukou  
 se stal všechen pokrok jen prostředkem k <sup>úspěchu</sup> ~~zbohatení~~ lidstva. Dělníku byl dán  
 do ruky stroj, nikoliv aby si odpočinul, aby již nemusil <sup>tak těžce a</sup> tolik pracovat, nýbrž  
 jen proto, aby více vyrobil, vědci se bezostyšně oddávali výzkumu, ~~jen~~ <sup>by bylo</sup> ~~vytříbit~~  
~~lidská~~ ~~trouba~~ <sup>zavaz odhodlaně</sup> ~~jak~~ ~~možno~~ nejracionalisovaně vyvraždit miliony lid-  
 stva, vojáci ~~nasadili~~ <sup>vladnu</sup> ~~do~~ torpéd, s jejichž výbuchem skončil nutně i  
 jejich život, <sup>mi čerut se e toho ještě radovali se vědomí</sup> ~~radují se~~ že s sebou vezmou na onen svět sta jiných  
 lidí, atd. Hledáme-li <sup>jeho</sup> ~~prapůvodní~~ kořeny těchto smutných konců lidského pokroku,  
 shledáváme je <sup>ve</sup> ~~v~~ kapitalistickém pojetí, v tak zvaném kultu civilizace, jehož  
 vyznavači se opájejí světem tím více, čím více je propleten <sup>ale</sup> ~~dálnicemi~~ ~~niar~~  
~~většími~~ ~~počtem~~ ~~továrních~~ ~~kosinů~~, <sup>analo</sup> ~~je~~ ~~začuzován~~, <sup>možná</sup> ~~čím~~ ~~dél~~ ~~e~~ ~~esse~~ ~~može~~ ~~jetí~~  
~~viděny~~ ~~mosty~~; <sup>samých</sup> ~~je~~ ~~začuzován~~, <sup>čím</sup> ~~dél~~ ~~e~~ ~~esse~~ ~~može~~ ~~jetí~~  
 kolem plotů, ohrad, reklamních tabulí, a pod, <sup>čím</sup> ~~dél~~ ~~e~~ ~~esse~~ ~~može~~ ~~jetí~~

